

**Obrazac za dostavu primjedbi na prijedlog
Metodologije utvrđivanja naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu i
za povećanje priključne snage**

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naziv prijedloga propisa ili akta	<i>Prijedlog Metodologije utvrđivanja naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu i za povećanje priključne snage</i>
Naziv tijela nadležnog za izradu prijedloga	<i>Hrvatska energetska regulatorna agencija</i>
Naziv, odnosno ime i prezime predstavnika zainteresirane javnosti	Work-ing d.o.o.
Adresa predstavnika zainteresirane javnosti	Irme Gorzo 4, 42000 Varaždin
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	Luka Predragović
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	Svi kupci s vlastitom proizvodnjom električne energije
Suglasnost za objavljivanje ovih primjedbi i prijedloga s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti ili anonimno (upisati + ispred izabrane opcije)	+ <i>Objava s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti</i>
	<i>Anonimna objava</i>
Datum izrade:	08.09. 2016.

(potpis ovlaštene osobe)

Napomene:

1. U nastavku ovog obrasca upisuju se načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta te primjedbe i prijedlozi za pojedine članke. Tablice se mogu slobodno proširivati.
2. Ukoliko se obrazac primjedbi šalje poštom ili faksom (01/6115-344), obrazac je potrebno potpisati.
Obrasci se šalju na adresu
Hrvatska energetska regulatorna agencija
„za savjetovanje“
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

Načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta

1. OPĆE PRIMJEDBE

Vrijeme za donošenje ove METODOLOGIJE (Ranije PRAVILNIKA... (NN 28/2006) odabrano je u doba kada su godišnji odmori u tjeku i malo je zainteresiranih koji su **naišli** na javnu raspravu na Web stranicama HERA-e. Cilj je očito „u miru donijeti u nizu“ još jedan akt kojim će se nametnuti „NAMETI“ na investitore i buduće kupce električne energije.

Prošle godine doneseni su OPĆI UVIJETI ZA KORIŠTENJE MREŽE I OPSKRBU ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, stupili su na snagu 01.08. isto tako popraavljenih OPĆIH UVIJETA ZA OPSKRBU ELEKTRIČNOM ENERGIJOM NN 14/2006. Pored prilagodbe novim zakonskim rješenjima (Zakon o energiji i Zakon o tržištu električne energije) nije bilo zakonske osnove u čl. 59. na temeljem kojega su promjene učinjene u pogledu granice vršne snage ranije čl. 13. Općih uvijeta granica je bila - 30 kW. Važećim uvjetima je granica vršne snage spuštена na 20 kW (čl. 23.) Kod ove snage mjenja se način praćenja vršne snage (brojilo ili limitator) što je tamo jasno napisano, ali se ne spominje da se na toj granici mjenja i tarifni model za poduzetništvo bijeli u crveni što je značajno za male poduzetnike koji pretežno rade u jednoj smjeni i time imaju veće mjesečne troškove za energiju i vršnu snagu (više od 50%). Po toj osnovi HEP-ODS-a naplaćuje vršnu snagu preko Tarifnog sustava s jednakom namjenom kojoj je i namjenjena naknada za stvaranje uvijeta na mreži koje knjži kao prihod i ostvaruje dobit. **Dakle netransparentno**.

Ovaj prijedlog Metodologije za utvrđivanje naknade za priključenje ako se donese kao što je predložen donositi će ponovno netransparentnu korist HEP-ODS-u i ekstraprofit.

Jasno je da priključak nove građevine treba platiti investitor. Priključak na mrežu je investicijski trošak i svi troškovi vezani na taj dio investicije u obvezi su investitora 1/1, tu nema dvojbe. Dvojba je u vlasništvu priključka i izvođenju radova. Dužnost investitora je da povjeri izvođenje radova stručnoj i ovlaštenoj osobi. Jasno, to može biti HEP-ODS, ali propis donositi da je to u nadležnosti isključivo operatora mreže je stvaranje monopolnog položaja na tržištu usluga. Za njega to obično obavi treći izvođač ali ne po „transparentnoj“ cijeni kojom se računa naknada. Jedna je cijena i trošak za HEP-ODS a drugo su troškovi obračunati u naknadi za budućeg kupca. Propis mu omogućuju, da radovi oko priključka moraju ići preko operatora mreže u obliku nestandardnih usluga i da se njemu isplaćuje naknada za sve troškove kako bi on bio projektant, nadzor, izvođač i na koncu investitor i vlasnik priključka po sili monopolnog položaja u koji nemora uložiti niti kunu za stvaranje svoje buduće imovine na kojoj stvara profit. To nije u duhu Zakona o gradnji, Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja u RH i EU i morala. Ako budući kupac uložiti svoj novac u „stvaranje uvijeta u mreži“ financirajući NN mrežu, trafostanicu i SN mrežu koja ne služi isključivo njemu već HEP-ODS-u koji priključuje i druge buduće kupce koji u naknadi plaćaju na isti način pristup mreži (koja je već izgrađena). Netransparentno HEP-ODS procjenjuje stvaranje uvijeta na mreži za koje naplati naknadu i od drugih kupaca a neutroši ih. Tako nekoliko do stotinu i više puta.

Transparentnost HEP-ODS-a se može postići samo izdvajanjem iz HEP grupe d.d. kako bi mogao pošteno i transparentno ispuniti svoju zadaću. Nije dovoljno tvrditi da knjigovodstvo i uprave su odvojene (priča za malu djecu). Cijene mrežarine, cijene gubitaka energije, netransparentne naknade, sve troškove koji im priznaje regulator (HERA) moraju postati stvarno transparentne i ostvarene konkurentno na tržištu. Pitanje je načina stjecanja vlasništva na postrojenjima i mreži koju financiraju korisnici mreže. HEP ODS nabavlja energiju za pokriće gubitaka i za univerzalnu uslugu od HEP grupe i ostvaruje veliku dobit. Očito da regulacija nije dobra. HEP-ODS d.o.o. može legalno ostvariti dobit ako smanji troškove gubitaka u mreži a to može investiranjem, rekonstrukcijama i promjenama u učinkovitiji distributivni sustav, ali to se nije dogodilo. Poduzetnik kojemu se nude sredstva iz EU fondova za nabavu produktivnijeg stroja s kojim neminovno povećava vršnu snagu izložen je riziku, jer mu plaćanje naknade za povećanu vršnu snagu kao i svi troškovi koji iz toga proizlaze ne priznaju se kao opravdani trošak.

Odakle dobit HEP ODS-u? Prihodi su došli na netransparentan način opterećujući krajnjeg kupca. Zvanično su osnovni prihodi HEP- ODS d.o.o., mrežarina i naknada za mjernu uslugu koji se nisu mjenjali od 2012? Prodaja preko mreže nije značajno porasla. „Poslovni uspjeh“ treba tražiti u drugim prihodima tzv „nestandardnim uslugama“ koje zahvaljujući monopolističkom položaju i nesolidnom regulatoru (HERA) mogu po slobodnoj volji naplaćivati. Pored toga postoje i „univerzalne usluge opskrbe“ koje su regulirane tako da stvaraju debelu dobit.

Naknada za vršnu snagu je još jedan namet za investitore i krajnje kupce. Poskupljuju investitorima investicijske zahvate i troškove poslovanja 10 do 35 %, zbog kojih su mnogi investitori odustali od svojih namjera.

Integracijom obnovljivih izvora u mrežu otvorila se mogućnost HEP ODS-u za još jedan način stjecanja prihoda i vlasništva po tzv. „dubokim troškovima“ i „smjernicama“ kojima je cilj napraviti „potrebu“ dokazivanja pristupa javnoj mreži što se za svaku veću elektranu od 30 kW treba dokazati primjerenost s detaljnim predhodnim i završnim istraživanjima (EOTRP, PRP, EPZ) koja se rade na trošak investitora i ne ulaze u proračunate iznose naknade to je posebni trošak za investitora a vrijeme „ispitivanja“ je dugotrajno. U to vrijeme proizvedena energija je obezvrijeđena za proizvođača ali jeftina za pokriće gubitaka. Predložena metodologija je na tragu „legalizacije“ mjera, koje će sustavno gušiti investicije.

Uložena sredstva za stvaranje uvijeta u mreži se uplaćuju prije priključenja budućeg kupca s krajnjom namjenom stjecanja imovine operatora mreže i normalno je da se računaju kao kreditna sredstva investicijskog ulaganja u mrežu čiji je on vlasnik i treba ih knjžiti kao kreditna sredstva za koja bi trebao biti u obvezi vratiti ih zajedno s kamatama u roku 5 godina.

Netransparentno ulaganje u mrežu može se drugačije prema Ustavu, Zakonu o energiji i Zakonu o tržištu električne energije tumačiti a ne samo u isključivom interesu operatora mreže, koji po Pravilniku od 13.03. 2006 naplaćuje naknade za vršnu snagu (1350,00 kn ili 1550,00 kn + PDV/ kW) postoje opći društveni interesi koje bi netko trebao zaštititi a operator mreže poštivati.

Točka sučelja i granica vlasništva s pravnog gledišta je nejasna. U uređenim državama i EU to pitanje je zakonskim propisima i direktivama jasno regulirano.

Primjedbe i prijedlozi za pojedine članke prijedloga propisa ili akta s obrazloženjem, odnosno podlogama

Članak 1.	
Članak 2.	
Članak 3.	
Članak 4.	Članak 4. Sukladno čl.44 st. (4) Zakona o obnovljivim izvorima (NN 100/2015) članak treba uskladiti. Upotrijebiti definiciju „Krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom“ . Članak preformulirati! Nepotrebno je izračunavati bilo kakvu naknadu za vlastitu proizvodnju, jer se priključena i zakupljena vršna snaga ne mjenja. Naknada prilikom priključenja kupca je bila plaćena . Nema potrebe stvaranja uvijeta na mreži i ništa se nebi trebalo mjenjati osim eventualo brojila. Pitanje je da li uopće treba EES. To bi trebalo jasno definirati, jer u praksi dolazi do nejasnoća. HEP izdaje PEES u kojem traži promjene lokacije PMM-a i novi primarni i sekundarni priključak za vlastitu proizvodnju što nije u duhu spomenutog zakona, ako netko u ODS-u ima nekakvu ideju a na štetu kupca neka to i troškovno riješi, jer mjerno mjesto i priključak su u njegovu vlasništvu.
Članak 5.	Članak 5. Stavak. (1) Naknada za priključak nije sporna. Investitor mora platiti sve troškove. Pitanje vlasništva, izvođenja i održavanja treba riješiti ugovorom. Stvaranje uvijeta na mreži treba posebno regulirati. To je ulaganje u vlasništvo operatora mreže na kojem on u budućnosti stvara prihode preko mrežarine koja ima istu namjenu. To se može u slučaju potrebe riješiti kreditnim odnosom. Na taj način operator mreže bi dobro razmislio što sve treba za stvaranje uvijeta na mreži, jer će investicijske troškove trebati vratiti zajedno s kamatama. Dosadašnja je praksa da nitko ne kontrolira te „potrebe stvaranja uvijeta na mreži i rješenja“ iz EOTRP-a. Nema pravo čak ni onaj koji to sve plaća dati prigovor na nepotrebne troškove. Ima jedino mogućnost odustati od investicije. To se i događa. Dosadašnja rješenja a i predložena guše investicije u Hrvatskoj. Stavak (2) Umjesto riječi „, tipske opreme i tipskih rješenja... staviti: „, hrvatskim i EU normama i tehničkim propisima... Brisati dio rečenice: „, u nadležnosti je ...“ i zamjeniti s riječima: „, može se povjeriti Obrazloženje: Tipska oprema i rješenja u tipizaciji HEP ODS-a nisu sukladna novim HRN i EU normama a operator mreže je obvezan prema našim zakonskim rješenjima primjeniti te norme. (Norma HRN EN 61439 za sklopne blokove i norma HRN EN 62271-202 i IEC za SN/NN trafostanice) Nemože se na tržištu usluga i izvođenja radova stvarati monopolistički položaj. Takove radove može projektirati i graditi svaka ovlaštena i sposobna pravna ili fizička osoba. To se u praksi i događa, jer HEP ODS daje takove radove podizvođaču ali po nižim cijenama. Nemože on istovermeno biti investitor i izvoditi nadzor.

	Stavak (4) Eventualni proračuni mreže su dio administrativnih troškova operatora mreže koji raspolaže podacima i stručnim osobljem a njegova je osnovna dužnost voditi računa o usklađenim planovima razvoja mreže i nebi trebalo za svaki priključak izrađivati EOTRP i parcijalna rješenja i to još na račun budućeg korisnika. Izvadak iz plana razvoja spada u troškove izdavanja EES. Ako HEP ODS nema plan razvoja mreže treba ga o svom trošku izraditi. Zahtjev odbiti i dati vremenski rok do kada će se stvoriti uvijeti na mreži. Tako će postići bolje iskorištenje postojećih instaliranih kapaciteta što bi mu trebao biti poslovni cilj kao i priključak novih kupaca i nove snage.
Članak 6.	
Članak 7.	
Članak 8.	
Članak 9.	Članak 9. Stavak (8) Preformulirati na način; da ako to povećanje zahtjeva zamjenu ili rekonstrukciju priključka ili PMM tada se plaća po stvarnim troškovima. Svaki zahtjev za plaćanje naknade bez konkretnih i opravdanih troškova je netransparentno i neopravdano stjecanje ekstra profita operatora mreže a na račun kupca.
Članak 10.	
Članak 11.	
Članak 12.	
Članak 13.	
Članak 14.	
Članak 15.	
Članak 16.	
Članak 17.	
Članak 18.	
Članak 19.	
Članak 21.	
Članak 22.	
Članak 23.	
Članak 24.	

Članak 25.	
Članak 26.	
Članak 27.	
Članak 28.	
Članak 29.	
Članak 30.	
Članak 31.	